

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post: postmottak@fad.dep.no

Deres ref.:
12/2724

Dok. nr.: 148596

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no
T +47 22035046

03.01.2013

Høring — Digital kommunikasjon som hovedregel — endringer i forvaltningsloven.

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 05.10.2012 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonder mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for forvaltningsrett. Lovutvalget består av Christian F. Galtung (leder), Gislaug Øygarden, Frode Innjord, Ida Kraby og Marianne Olsson.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sakens bakgrunn

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har sendt på høring utkast til endringer i forvaltningsloven. Forslagene knytter seg til prinsippet om såkalt digitalt førstevalg. Det foreslås bl.a. at forhåndsvarsel etter forvaltningsloven og underretning om vedtak som hovedregel skal meddeles parten digitalt, til en såkalt "digital postkasse".

3. Kommentarer til de enkelte forslagene

Advokatforeningen er usikker på om tiden er moden for å innføre bestemmelser om digitalt førstevalg, i alle fall for enkeltpersoner (i motsetning til virksomheter). Advokatforeningen forutsetter at departementet følger tett erfaringene fra Danmark, som er i ferd med å implementere en lignende ordning. Disse erfaringene bør omtales i oppfølgende høringsbrev om forskrifter som må på plass for å innføre digitalt førstevalg i Norge. Uansett er det viktig at *reservasjonsretten* gjennomføres på en måte som er enkel for brukerne.

I det følgende forutsettes at departementet nå går videre i prosessen med å innføre et digitalt førstevalg.

Departementet har i høringsnotatet bedt høringsinstansene spesielt ta stilling til om bruk av elektronisk kommunikasjon kun skal reguleres i fvl. § 15a, eller om spesialreglene i §§ 16 og 27 skal beholdes med foreslåtte endringer. Advokatforeningen mener det vil være ryddigst og mest leservennlig at prinsippet om digitalt førstevalg inntas som et nytt første ledd i fvl. § 15a. Advokatforeningen har merket seg at departementet på side 6 i høringsbrevet opplyser at departementet vil sende på høring forslag om nødvendige endringer i *eForvaltningsforskriften* som følge av de foreslåtte endringer i forvaltningsloven, når konkretiseringen av forskriftsbestemmelsene har kommet noe videre. Departementet uttaler videre på side 9 i høringsbrevet at departementet vil sende utkast til forskrifter som regulerer digital postkasse, register over digital kontaktinformasjon og reservasjonsregister på høring når departementet har kommet noe videre i konkretiseringen av disse. Advokatforeningen vil i den sammenheng gi sin støtte til *utredningen* side 29, hvor det tas til orde for at bestemmelser om slike forhold tas inn som egne kapitler i *eForvaltningsforskriften*. På denne måten kan definerte begreper gjenbrukes og sentrale bestemmelser om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen finnes på ett sted. Dette kan også bidra til at sammenhenger mellom bestemmelsene kommer bedre frem enn om det skulle etableres flere uavhengige forskrifter.

Advokatforeningen er i tvil om begrepet "digital postkasse" vil bli så sentralt for brukere av forvaltningsloven at dette begrepet fortjener å defineres i forvaltningsloven § 2. Et mer nærliggende alternativ synes å være at begrepet defineres nærmere i *eForvaltningsforskriften*.

4. Avslutning/oppsummering

Advokatforeningen er usikker på om tiden er moden for å innføre bestemmelser om digitalt førstevalg, i alle fall for enkeltpersoner. Reservasjonsretten må være reell og enkel å benytte seg av. Ut over dette har foreningen gitt sine synspunkter på enkelte mer lovtekniske spørsmål.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær